

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 21. szám.

Május hó 26.

A német hadsereg körülzárta a szövetségesek milliós hadseregét Feltartóztathatatlanul tör előre a német roham

Reynaud, a franciák miniszterelnöke két beszédet mondott a legutóbbi egy hét alatt. Az elsőben — május 16-án — drámai hangú beszédében jelentette be, hogy „Németország Franciaország szíve felé tör”, beszámolt arról, hogy Hollandia elvesztette területét, nagyjelentőségű, talán forradalmi látású rendszabályokat helyezett kilátásba, majd beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

„A mi életünk nem számít, egyetlen egy dolog számít csak: Franciaország.”

S talán éppen akkor, amikor a francia alsóház a miniszterelnök beszédét hallgatta,

kint a fronton újabb német sikereket arattak; visszaverték a szövetségesek ellentámadási kísérleteit és a német páncélosok, gyalogosok, repülők és ejtőernyősök valóban megindultak Páris szíve felé...

Második beszédében — május 21-én — Reynaud francia miniszterelnök halálos csendben jelentette be az elképpent képviselőknek, hogy a borzasztó *sedáni* német támadás teljes sikerrel járt; hallatlan hadvezetési hibákat ismert be a miniszterelnök, bejelentve a mulasztások és hibák megtorlását. A fejesztetten menekülő seregek meg sem kísérelték a Maas folyó hídjainak felrobbantásával megállítani az ellenség rohamát és így történt meg, hogy a francia arcvonalon százkilométeres rés tá-

madt és május 21-én már német kézre kerültek Arras és Amiens városok is;

a németek alig száz kilométerre állanak Páristól és elérték a Franciaországot Angliától elválasztó La Manche csatornát.

Közben körülzárták az ugynevezett kilencedik hadsereget, — mintegy milliós hadsereget — amelynek egész vezérkara, a francia vezérkar főnökének helyettesével, Giraud tábornokkal együtt már fogságba is esett. A miniszterelnök a megdöbbentő bejelentések nyomán nagy összefogásra, áldozatkészségre szólította fel a francia népet, utalt arra, hogy a hadműveletek vezetését a két legnagyobb világháborús francia hadvezér: Pétain és Weygand vették át, majd ezt a beszédét egy megrázó mondatral fejezte be:

„Ha nekem azt mondanák holnap, hogy egyedül csoda mentheti meg Franciaországot, ezt fogom mondani: hiszek a csodában, mert hiszek Franciaországban!”

A tragikus helyzethez, a nagy nemzeti erőfeszítéshez méltó mondatok ezek, egyelőre azonban a francia miniszterelnök csodába és Franciaországba vetett hitével szemben állanak a csodás tények, amelyek, ha még nem történtek volna meg, hanem azokat csak ígérné, jóslná valaki, el sem lehetne hinni. Ime, azok a csodák, amelyeket a német hadsereg végrehajtott:

végso határát”, a Maubeuge-Sedan vonalon, 150 kilométerre Páristól. Átalakul a francia kormány, a front helyzetén azonban ez semmit sem változtat.

Május 19-én ugyanis elesik Saint-Quentin, a németek beveszik a Maginot-vonal legmodernebb, leghatalmasabb, bevehetetlennek hitt 505-ös sarkorodóját is, 110.000 foglyot ejtenek, páncélosaik, motorosaik már ott járnak a világháborús *sommei* csataterén... A franciák tehát kénytelenek voltak a „lehetőségek határán túl” visszavonulni...

Május 20-án Páristól 75 kilométerre elfoglalják a németek Laont és elérik az Oise-Aisne csatornát. Angliában attól tartanak, hogy a német hadsereg most már egyenesen és közvetlenül Anglia ellen fordul, ezért kísérletet tesznek arra, hogy vissza-

vonják hadaikat a nyugati arcvonalról és Angliában géppuskákkal szerezik fel a rendőrséget, csendőroket, hogy az esetleg leereszkedő ejtőernyősökkel szemben védelmet találjanak.

Közben Hitler vezér és kancellár kinevezi a megszállt Hollandia birodami biztosát és a *versaillesi békeparancs* Belgiumhoz elcsatolt német területet ismét a Birodalom szervezésének nyilvánítja...

Május 21-én azután bekövetkezik az, amitől az angolok tartottak; a német hadsereg Abbevillenél eléri a

Olaszország várja a Duce jelszavát...

Olaszország közben állandóan hangoztatja, hogy nem hajlandó jogait és követeléseit feladni. Egyre élesebben tiltakozik kereskedelme és hajózása ellenőrzése ellen. Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke, ismételtén „személyes üzenet”-et küldött a Ducenak, aki természetesen fogadta is az amerikai elnök küldöttjét, az olasz érdekek további hangsúlyozását azonban nem hajlandó abbahagyni. Május 21-én Ciano olasz külügyminiszter mondott beszédet, amelyben kijelentette, hogy „amikor a határozat meglesz, megkapjuk a jelszót a Ducetól”... Az olasz külügyminiszter beszéde kapcsán a „Telegrafo” című olasz lap vezércikkében kifejti, hogy Olaszország ragaszkodik hármas célkitűzéséhez, amelyet a következőkben foglal össze: 1. Olaszország felségjoga védelme szárazon, vizen és levegőben; 2. Olaszország természetes törekvéseinek megvalósítása, amelyek területi gyarapodása, illetve gyarmati birodalmának kiterjesztésére vonatkoznak; végül 3. Olaszország tekintélyének növelése. Olaszország ezért kénytelen lesz cselekedni, bár eddigi magatartásával is lényegesen befolyásolta a helyzetet, amennyiben a francia-olasz határon milliós francia hadsereget köt le és a Földközi-tengerre kényszerítette az angol flottát.

Mondanunk sem kell talán, hogy a nyugati harctérnek a fentiekben röviden ismertetett eseményei valóságos emberfeletti harc közben, rengeteg ember- és anyagáldozat révén voltak elérhetők. Ez a harc valóban „minden idők legnagyobb harca”, amely — a diadalmaskodó németek sem állítják ezt: — még nem dőlt el. Minden azon mulik, hogy sikerül-e a szövetségeseknek átvenniük a németek lendületét, elszántságát vagy

La Manche csatornát és ezáltal elvágja egymástól a franciaországi főereget és a Kelet-Franciaország északi részén és Belgiumban még harcoló szövetséges hadsereget. A kilencedik francia hadsereget szétverik, a parancsnok, aki a francia hadsereg eddigi főparancsnoka volt, Giraud tábornok, egész törzskarával német fogságba került. A helyzet alakulása folytán Rómában most már egy-két napon belül számolnak azzal a lehetőséggel, hogy

német kézre kerül a La Manche csatornának egész partvidéke és ezáltal a németeknek közvetlenül az angol partokkal szemben olyan támaszpontjaik lesznek, amelyekről játszva és úgyszólván pillanatok alatt érhetik el bombázó és csapatszállító repülőgépeik az angol partvidéket.

hisznek hagyományos szerencsésükben amely — különösen Angliát — hosszú időn át az egész világ vámszedőjévé segítette és várják a csodát, amely átmenti a végveszély óráin az egymással szövetkezett nagyhatalmakat...

POLITIKA

KÉPVISELŐHÁZ

A képviselőház május 21-én csak formális ülést tartott. Az ülést jelentőségteljessé az teszi, hogy az ülés megnyitása után az elnök általános eljenzés közben bejelentette, hogy megtörtént az új földbirtokpolitikai törvény kihirdetése, ami által a fontos törvény hatályba is lépett. Az elnök ezután napirendi javaslatot tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését május 30-án tartja és az ülés napirendjére a nyolcosztályos elemi iskola bevezetésére vonatkozó törvényjavaslatot tüzi.

HÓMAN BÁLINT KULTUSZMINISZTER OLASZORSZÁGI LÁTOGATÁSA

Az olasz király és császár május 18-án ünnepélyesen megnyitotta a nemzetközi művészet huszonkettedik velencei biennale-kiállítását. A kiállítók között szerepelt: Magyarország is. A megnyitó ünnepségen magyar részről Hóman Bálint kultuszminiszter vett részt. Hóman Bálint és Bottai olasz miniszter hosszabb tanácskozást folytattak az olasz-magyar kulturális kapcsolatokról. A tanácskozás végén a magyar kultuszminiszter meghívta Bottai minisztert Budapestre, aki a meghívást elfogadta. Hóman Bálint olaszországi látogatása során számos kulturális intézményt is megismerlett.

VITÉZ HORTHY ISTVÁN A MÁV ELNÖK-IGAZGATÓJA

A minisztertanács május 17-én tartott ülésén vitéz Horthy István címzetes miniszteri tanácsost, a vezérigazgatóhelyettesi teendők ellátásával megbízott állami vas-, acél- és gépgyári igazgatót 1940 június hó elsejével az államvasutak igazgatóságának elnökévé kinevezte.

Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter nyilatkozata szerint az államvasutak jelenlegi kiváló elnökének hivatali szolgálati idője ez év nyarán letelvé, a kormány már hosszabb idő óta foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy erre a felelősségteljes állásra megfelelő utódot találjon.

— Az új elnök személyének megválasztásánál elsősorban arra kellett tekintettel lenni, hogy korban fiatal, szaktudásban és munkabírásban kiváló, az állam legnagyobb üzemének helyes irányításához kellő elméleti képzettséggel és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező egyén kerüljön az államvasutak élére.

— Így esett a kormány választása vitéz nagybányai Horthy István miniszteri tanácsosra, aki a fiatal gépészmérnöki gárda kiváló tagja és aki az államvasutakhoz hasonló nagyjelentőségű állami üzem élén állván, elméleti képzettségén kívül megszerelte mindazokat a gyakorlati tapasztalatokat és a nemkevésbé fontos külföldi összeköttetéseket, amelyek hasonló nagy üzem legfőbb irányításánál elengedhetetlenül szükségesek.

A miniszter bizik abban, hogy az új elnök az államvasutak egyik igen fontos ügykörével, a személyzeti kérdésekkel is mély szociális érzékkel és szeretettel fog foglalkozni.

Vitéz Horthy István a Kormányzó Ur idősebbik fia; harminchatesztendős és a közelmúltban tartotta esküvőjét Edelsheim-Gyulay Ilona grófnővel.

VITÉZ IMREY BÉLA ÜNNEPLÉSE MOHÁCSON

Vitéz Imre Béla volt miniszterelnök többnapos pécsi tartózkodását felhasználta arra, hogy Mohácsra is ellátogasson diszpolgári oklevelének átvételére. Az ünnepi aktus diszpolgári gyűlés keretében történt meg. Vitéz Szőnyi Alajos polgármester mondott megnyitóbeszédet, majd vitéz Horváth Kázmér főjegyző ismertette a képviselőtestület határozatát. A diszpolgári oklevél átadása után Imre Béla emelkedett szólásra. Hangzott a többek közt, hogy a széthuzás átkát ki kell gyomlálnunk, fegyelemben kell élnünk és nem szabad az erős kéztől félnünk, mert a mai történelmi időkben szükség van az erős vezetésre. Előrelátóknak kell lennünk, meg kell értenünk a kor szavát s meg kell valósítanunk azt az átalakulást, amely megteremti a szociális igazság országát. A magyar haza gyermekeinek szeretniük kell egymást, hogy megteremthessük az új ezer év szilárd és megingathatatlan alapjait.

A beszéd elhangzása után hosszan és melegen ünnepelték vitéz Imre Béla.

„FEL KELL KÉSZÜLNI ESETLEG UJABB ÁLDOZATOKRA IS“

Csanád vármegye és Makó város MÉP-szervezetei május 20-án választmányi ülést tartottak, amelyen megjelent és felszólalt Antal István igazságügyi államtitkár is.

— A béke, a biztonság és a lelkiismeretes örködés politikája, — mondta többek között, — amelyet a magyar kormány a háboru kitérése óta folytat, a legkevésbé sem jelenti az ölbetett kéz politikáját. Ez a politika a legnagyobb fokozott cselekvés, amely a békének minden percét arra használja fel, hogy a legmagasabbra fejlessze a nemzet erköl-

csi erejét, hatalmi és anyagi ellenállóképességét. A nemzet eddig is óriási anyagi és erkölcsi áldozatot

hozott és fel kell készülni esetleg újabb ilyen áldozatokra is, mert amikor körülöttünk más nemzetek vére

patakokban ömlik, nekünk is fokozniunk kell az áldozatot a nemzet létének és jövőjének biztosításáért.

Az Alföld összeölelkezett a Kisalfölddel

Négyszáz Csongrád- és Pest-megyei gazdaveit részt a Falu-Gazdaszövetség második társasutazásán

A „Falu“ Magyar Gazda és Földműves Szövetség — amint arról annakidején részletesen beszámolt a Vasárnap — decemberben tanulmányi társasutazást rendezett a kisalföldi gazdák részére, akiket Csongrád, Kiskunfélegyháza és Majsajakabszálás vendéglátó gazdáinál helyezett el. A háromnapos tanulmányut, amelyet, hogy a két országrész lakóit egymás vidékeinek eltérő gazdálkodásával ismertette meg, arra is alkalmas volt, hogy az Alföld közvetlen előadásokból ismerje meg az összetartás kimélyítésében és a magyar öntudat felébresztésében megnyilatkozó előnyöket.

A nagysikerű tanulmányut nyomán garmadával érkeztek a Szövetséghez a sürgető, kérő levelek a tanulmányut megismétlése végett, a legtöbb levél azonban a Kisalföldről érkezett, ahonnan állandóan az alföldiek vizionlátogatását sürgették. A Szövetség ismételt ki is tüzte ennek az utazásnak az időpontját, azonban a kivételesen hideg tél, a MÁV forgalomkorlátozásai, majd az árvíz állandóan elhalasztotta a tanulmányut megrendezését, amelyre ilyenformán csak május 18-án kerülhetett sor. Sajnos, a vízkárok, az elmaradt gazdasági munkálatok sok résztvevőt visszatartottak,

de még így is 400 utasa volt a május 18-án hajnalban Csongrádról elindított különvonatnak.

A különvonat Csongrádon kívül Kiskunfélegyházán, Kecskeméten, Nagykörösnön, Cegléden vett fel utasokat, akik Párkányán és Szenc között szálltak le és szóródtak szét az akcióba bekapcsolt, mintegy 35 községbe.

A Falu-Gazdaszövetség tanulmányutjának, illetve a kisalföldiek látogatásának első és legfelelőbb eredményét abban látjuk, hogy úgy a vendéglátók, mint a vendégek sorában, abban a bizonyos, sokszor elképzelt és emlegetett „magyar testvéri egység“-ben szerepeltek egymás mellett a törpe- és nagybirtokosok, a résztvevő városok közigazgatásának, szabadfoglalkozásu és iparos társadalmának tagjai. Az alföldiek túlnyomó része volt vendégeihez került apró ajándékok, helyi különlegességek rejtőztek az utasok podgyá- szában.

Érsekújvár volt az első állomás, ahol ünnepiesen fogadták a vonatot. Övedy János polgármester szeretetteljes szavakkal üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében vitéz Lovassy István igazgató választott, megköszönve a vendégszerető meghívást és fogadtatást. A fogadtatáson megjelentek sorában ott volt az érsekújvári Gazdasági Egyesület elnöke, Jaross Vilmos főispán is.

Szenczen külön énekes nagymisést rendeltek a vendégek tiszteletére. A figyelmességet a vendégek azzal viszonozták, hogy ők szállították a mise orgonistáját és énekesét, az országoshirű csongrádi főkantor, Kalmár Illés személyében.

Magyarosón, Nemetdiószegen, de több más községben is az volt a helyzet a vendégek nagy meglepetésére, hogy ha elfogyott a dohányuk, szivarjuk, vagy esetleg levelezőlapot akartak venni, nem fogadtak el tőlük pénzt. Még a postán is, amikor bélyeget akartak venni, azt felelték nekik: „Ma ingyen adunk mindent“, — de azután hozzátették: — „a mi kedves vendégeinknek.“ A kisalföldiek ugyanis kilencszáz vendéget akartak fogadni, minthogy csak 400 vendég érkezett,

azok, akiknek vendég nem jutott, meghívásokkal és a trafik, stb. költségek vállalásával tettek eleget vendéglátó készsüknek.

A Kisalföldön a cseh uralom alatt csak a sör járta, most pedig a legtöbb helyen idegenből hozott bort fogyasztanak. A kisalföldiek nagy része megfelelően akarván viszonzni, sőt tul akarván licitálni a csongrádi és félegyházi borokon, Badacsonyból hozott bort erre az alkalomra.

Vasárnap, május 19-én, a Galánta környékén lévő községekben elszállásolt alföldiek, a zuhogó eső ellenére is Galántán gyűltek össze, ahol Nagy Ferenc főigazgató kalauzolása mellett megtekintették a cseh megszállás alatt a magyarságnak erős gazdasági és kulturális intézményévé vált Hanza Központi Szövetkezet telepét. A vendégeket Kuthy Géza dr. elnök üdvözölte, a látogatók köszönetét és elismerését pedig Kovachich Árpád félegyházi Gazdasági Egyesületi titkár és Bezzege Ernő, a ceglédi Gazdasági Egyesület elnöke fejezte ki.

Az állomásokon mindenütt könnyes szemmel, ölelkezve bucsuznak a vendégek házigazdáiktól. Itt említjük meg, hogy a decemberi társasutazás nyomán sürü levélváltás fejlődött a Kisalföld és Nagyalföld között, a Tenyészállatvásár idején pedig sokan megállapodtak abban, hogy a fővárosban találkoznak, sőt többen látogatást is tettek egymásnál. Hir szerint két kisalföldi legény már az Alföldről hozott magának asszonyt és ezen a vonaton több olyan család utazott, amely meg akarta nézni a decemberben nálunk járt legény házatáját . . .

Hazatérőben, május 20-án reggel Érsekújvárott kedves meglepetéssel álltak elő a vendégek. Itt pár percet vesztegelt a vonat, amelynek utasai közül sokan felsorakoztak a Gyánti István államrendőrségi igazgató által a vonaton hevenyészett alkalmi dalárda köré és lelkesen dalolták Dudas János csongrádi rendőrkapitány szerzeményét:

Losoncz, Batyi, bus Léva,
Keblére ölel még ma
Hazaváró édesanyánk: Hunnia.
Érsekújvár, Komárom,
A meződet bejárom,
A bánatnak el kell most már mulnia.

Kassán újra felhallatszik a nóta,
Ezer álunk válik ezzel valóra.
Ungvár, Munkács, Beregszász,
Rátok már honvéd vigyáz,
Jöjjön veszély akár ezer, akár száz.

A nagy tapssal és éljenzéssel fo-

gadott ének után a vendégek és vendéglátók összeölelkezve elénekelték a Himnuszt és a vonat robob tovább.

Budapesten a Falu-Gazdaszövetség székházába vonul a hatalmas sereg. Itt Mayer János ny. földművelésügyi miniszter és Teölgyes István dr., m. kir. gazdasági főtanácsos, igazgató fogadják az utasokat, akikhez Mayer János intézett nagyhatású beszédet. A Kisalföldről visszatért alföldiek nevében Forgó Mihály csongrádi gazda válaszolt, megköszönve a Falu-Gazdaszövetség pompásan elgondolt, nagyszerűen bevált kezdeményezését és annak folytatását kérte.

A gazdák ezután a vonatok megszervezése körül fáradhatatlanul buzgolkodó Ágoston Béla dr. főtitkár kalauzolásával a Mezőgazdasági Muzzeumot tekintették meg.

Az alföldi és kisalföldi gazdák lelkesége és gazdálkodása közti különbséget tömören fejezte ki előttünk Bodor István Csongrád-bokrosparti gazda, aki egy élet munkájával száz holdat „ragasztott“ az örökölt tiz holdjához:

— Mink, az Alföldön — mondotta — a föld koldusai vagyunk. Ha van egy-két valamirevaló ökrünk, vagy jószágunk, sietünk eladni, hogy az árán földet vehessünk. A kisalföldiek meglévő kis földjüket gondozzák, trágyazzák, kitegyeztik és kiállításokra viszik jószágukat, így takarítanak és vesznek be kisebb földjükről is többet, mint mi . . .

Közbe érkezik a délután hat óra. Kiürül a Falu-Gazdaszövetség nagy tanácsterme az utasok boldogan mesélgetve egymásnak benyomásaikat, tapasztalataikat, beszállnak a különvonatba, amely pont hat órakor elindul haza: Csongrád felé négyszáz, a magyar testvériség érzésében meg erősödött, boldog magyar emberrel.

A sok kedves és derűs epizód mellett, a nagy lelki és szívbéli egymásrataláláson kívül és azon tul a legnagyobb jelentősége kétségtelenül annak van, hogy a két országrész lakossága ennek a tanulmányutnak a révén még jobban megismerte egymás gazdálkodási, termelési és értékesítési rendszerét és bizonyosra vehető, hogy a tapasztalatoknak mindkét részen sok hasznát fogják látni. Ebből a szempontból is tökéletesen beváltotta a társasutazás a hozzáfűzött várakozásokat.

Bartoss Károly

Nyiregyházán folyt le az első „vasnap“

Az első vasnapot Nyiregyházán tartották meg kitünő eredménnyel. Ugy a város polgársága, mint ifjusága alapos nagytakarítást végzett. Csak most derült ki, mennyi horgany, vas, ólom, réz és ón hevert a nyiregyházai padlásokon, utcákon és a környékbeli falvak szemétdombjain. Az eredménnyel nagyon meg lehet elégedve a „Fémgyűjtő“ — helyesebben a magyar ipar.

Legközelebb Sopronban, Debrecenben és Miskolcon lesz vasnap.

Honori Nagj

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

Hősök napja

Az előző világháború szörnyű véradatából kis viruló sziget a hősök napja. Sok virágot fakasztott, még több érzést melegített s akaratot edzett. Baráttá tette az ellenséget, megértővé a hitelent s bűnbánóvá a konokot. Megalázkodott benne a hű gőg, s öntudatot nyert a tétova alázat. Magasztosságában felemelkedtünk a lelki céljaink, a szívünk tisztaságáig, a jószágunk tenniakaráiságig, sőt a magunk feláldozásáig is.

Mint ahogy a rügy elmúlik az ághban, a virág a gyümölcsben, hogy az élet előtörése teljes legyen, a hős a nemzetért adja áldozatát, hogy erősebbé, élnitudóbbá, elmulhatatlanabbá tegye fennmaradását. Talán ezért tették május utolsó napjára az ünneplését. Hogy a természet nagy és gyümölcsöző odaadásai is jelképezzék. Talán így jobban is megértjük, hogy lehullt virág a hős, de gyümölcse az egész nemzet megújulása a lelkek fel-emelkedésében. S hogy szétpattant rügy a hős, de a faj lombkoronája fejlődik belőle az akaratoknak minden viharral való szembeszállásával.

Oh, mert most nagyon, nagyon is időszerű ismét a hősök napja. Jaj volna annak a nemzetnek, amely jelentőségét nem értené s fokozni nem tudná és akarná. Nem a tavasz előretörésének fejlődésében izzanak élete a nyár érielésébe, hanem az ősz lankadásában a téli elmúlásba... Napsugár hevítsen bennünket: a hősök napjának csodálatos melege... S élni fogunk!

Urnapiján alakul meg az ezredik tejszövetkezet

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ kötelékében az ezredik tejszövetkezet alakul meg május 23-án, Urnapján, Esztergom megye visszacsatolt részén, Bény községben. A Központ igazgatósága ünnepélyes keretek között alakítja meg az ezredik magyar tejszövetkezetet. Az ünnepség fényének emelése végett felkérte vitéz széki Teleki Mihály gróf földművelésügyi minisztert és vitéz Lukács Béla államtitkárt az alakuló közgyűlésen való megjelenésre. Az ünnepségen részt vesz Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, az OMTK elnöke és Löcherer Béla m. kir. gazdasági főtanácsos, az OMTK vezérigazgatója is.

A színes népviseletéről országszerte híres, a Garam partján festőien fekvő Bény község méltó kerete lesz az ezredik magyar tejszövetkezet alakulási ünnepségének. Az ünnepségekről előreláthatóan helyszíni közvetítést ad a rádió, a Magyar Filmiroda pedig a mozihiradó részére készít felvételeket.

Kutak, házi vizellató szivattyu-berendezések, mezőgazdasági gépek, törött alkatrészek pótlása és javítása:

WEISER MIKLÓS

okl. gépészmérnök

Budapest, V., Bálvány-utca 16.

Ötvenkilencmillió pengő hitelt nyújtott tizenkét év alatt a FAKSZ

A kölcsönből negyvenháromezer földművelő építette fel a házát

Az Országos Falusi Kislakásépítő Szövetkezet május hó 28-án tartja meg Budapesten XV-ik évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentése az 1939. üzletéről rendkívül érdekes és megnyugtató adatokat közöl e nagyfontosságú intézményünk működéséről.

A jelentésből kitűnik, hogy a Szövetkezet a falusi kislakásépítési akciót már a Felvidékre is kiterjesztette, Kárpátaljára nézve pedig előkészítő munkálatokat indított meg. A Szövetkezet a múlt esztendőben 752 egyén részére 1.807.200 pengő új házépítési kölcsönt folyósított; a falusi kislakásépítési akció megindítása óta eltelt tizenkét év alatt pedig 42.606 egyén összesen 58.882.350 pengő hitelt kapott, hogy családi házát a Szövetkezet támogatásával felépítse. A Szövetkezet az elmúlt évben három új anyagelosztó-telepet állított fel; telepeinek száma ezidő szerint 21. A telepek székhelye Aszód, Békéscsaba, Csepel, Erd, Gödöllő, Gyállyiget, Hajduszoboszló, Heves, Jászapáti, Kisbér, Kiskőrös (Akasztón és Soltvadkertben fióktelepekkel), Kiszujzállás, Medgyesegyháza, Mezőkövesd, Mezőtur, Pestszentlőrinc, Rá-

koscsaba, Sashalom és Szolnok.

A Szövetkezet a múlt esztendőben négy darab szoba-konyha-kamrás ingatlant, közel kilencezer pengő értékben, felajánlott a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságának, amely ezeket példáséletű, sokgyermekes családanyák megjutalmazására fordította. Az igazgatóság elhatározta, hogy a folyó évben a Kormányzó Ur husz éves országjárásának évfordulója alkalmából tizenkét darab hasonló házat ajánl fel.

A szövetkezet saját tőkéje 36 millió 299.711 pengő és 61 fillér; az 1939. üzletév tiszta nyeresége 566.657 pengő és 69 fillér. Az igazgatóság vázlatosan ismertette a jelentése azt igazolja, hogy a falusi kislakásépítési akciót nemcsak minden körülmények között folytatni kell, hanem a kormányzati tényezőknél módosítást kell nyújtani arra is, hogy ez a fajmentő és valóban szociális akció fokoztassék és minél szélesebb rétegek bevonásának áldásos körébe. A Szövetkezet Tamássy József dr. alelnök-vezérigazgató vezetésével lelkes ügyszeretettel és teljes hozzáértéssel támogatja a reábizott érdekeket.

Négymillió pengő felé jár az árvizi gyűjtés

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa, május 18-án repülőtra indul, hogy megsejmelje azt a hatalmas munkát, amely teljes gyorsasággal indul meg az árvízszújtotta vidékek újjáépítésére.

Mint ismeretes, az összeomlott házak újjáépítésére négy és félmillió pengőre van szükség. Mivel eddig

hárommillióhátszázezer pengő gyűlt össze, tehát nyolcszázezer pengő még hiányzik.

A kormánybiztos bizik abban, hogy a magyar társadalom, amely eddig is olyan példás áldozatkészséget tanúsított, hamarosan össze fogja gyűjteni még ezt a hiányzó pénzt is. Most nem az a fontos, hogy azok adjanak, akik már eddig is adtak, hanem adjon mindenki, aki bármi ok miatt eddig elmaradt. S ha ez megtörtént, akkor hetek alatt együtt kell lennie a pénznek.

Bonczos Miklós államtitkár szemléje során Pécsent, Kaposvárott és Székesfehérvárott szállt le és néhány helyen meglátogatta a serényen folyó munkát. Az új házak 150 centiméteres téglalapra épülnek, egységes tervek szerint, úgyhogy hasonló veszedelem alkalmával ezek a szilárd téglára épített házak már nem omolhatnak össze.

Nagy elismeréssel állapította meg az államtitkár, hogy az anyagok szállítása gyors tempóban folyik. Azokat az építkezési anyagokat, amelyek az összeomlott házakból kerültek ki, gondosan megmentették és a legnagyobb takarékosággal, valamint észszerűséggel használják fel az építésnél.

Bonczos államtitkár a szemle befejezése után annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a rombadőlt házak a magyar társadalom áldozatkészsége folytán, hamarosan újra állni fognak.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége az árvízkarosultak javára gyűjtést indított a kötelékébe tartozó iparvállalatok és üzemek körében. A május hó 17-én nyilvánosságra hozott adatok szerint az iparvállalatok 540.960 pengőt, az iparvállalatok alkalmazottai és munkásai pedig 10.046

pengő 82 fillért juttattak az árvízkarosultaknak.

A GYOSZ gyűjtésének eredménye tehát összesen 551 ezer 6 pengő és 82 fillér.

Egyébként az árvízkarosultak javára megindított országos gyűjtés lendületesen tovább folyik. Az országos gyűjtés eredménye már erősen megközelítette a négy millió pengőt, május hó 21-én ugyanis 3,735.643 pengő 42 fillérre ugrott.

Erdmannsdorff Ottó budapesti német követ május 20-án a birodalmi kormány megbízásából közölte a magyar kormányval, hogy Németország a magyar árvízkarosultak számára 100.000 márka értékben anyagot kíván a magyar kormány rendelkezésére bocsátani.

A sertésárakkal nincsenek megelégedve a gazdák

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a mezőgazdaság helyzetéről közli, hogy a tél az őszi vetéseket sok helyen erősen megviselte. A tavaszi vetések kelése kielégítő, ezekre az április hóvégi csök igen jó hatással voltak.

A mezőgazdasági munkások helyzete a tavaszi munkaidő beálltával idényszerűleg is lényegesen javult. Több helyről panaszkodnak munkás-hiány miatt. A férfi napszámber vidékenként változóan 1.80, 2 és 3 pengő.

Az értékesítési viszonyokban nagyobb fennakadás seholsem volt. A beállítani való sovány állatok, különösen pedig a sovány sertések alacsony ára miatt elégedetlenek a gazdák. A hizott állatok ára sincsen arányban az abrakakarmányok magas árával. A takarmányhiány miatt több jelentés mutat rá a tejtermelés csökkenésére.

A Délbalatoni „Hangya” szövetkezet Siófok székhellyel 12 fióküzletével felkészülten várja a magyar tenget nyaralóit. Siófoki főüzletét a modern igényeknek megfelelően átalkította, új cikkeket kibővített árukészletével (fűszer, csemege, háztartási, pipere, ruházati, diszmu-áru) a nyaralók minden igényét kielégíti.

Falusi szobákból nyaraló

Beszámoltunk már arról a nagy jelentőségű akcióról, amely a magyar falvak vendéglátásra vállalkozó gazdáit hatszázezer pengős hitel keretében áruval látja el, a kiadásra szánt szobák kellő berendezésére. Az értékes mozgalom gyors és megbízható lebonyolítását az Országos Magyar Vendéglátó Szövetség-gel (OMVESZ) karöltve a Hangya vállalta magára.

Az akció étkezdéket is hajlandó létesíteni azokban a községekben, ahol az egyéni vállalkozás az igényeket kielégíteni nem tudná. E tekintetben a döntő szó a községfejlesztő bizottságé, amely szándékát az OMVESZ elnökségéhez intézendő kérvényben jelenti be. Étkezdék létesítésére jogosult egyébként a községbeli Hangya-fiók is.

A munkaprogram külön jelentőségteljes pontja az, hogy a Hangya deszkaanyagot szállít a földes szobák padlózásához. Az akció révén

az arra érdemesek mindennemű lakberendezési cikkekre tarthatnak igényt.

Székényeket, ágy-heverőket, vaságyakat, sodronyokat, nyugágyakat, mosdófelszerelést, kerti asztalokat és székeket, ágyneműeket (paplan, takaró, törülköző) és a továbbiakban étkezési cikkeket (evőeszközök, asztalnemű, edények) igényelhetnek az OMVESZ által nyilvántartott községek beszerezett gazdái.

Az akció kedvezményeit kizárólag az OMVESZ által fizetővendéglátásra berendezett községekben lakó fizetővendéglátó gazdák (OMVESZ-tagok) vehetik igénybe, a helyi községfejlesztő bizottság igazolása és jóváhagyása mellett.

Az áruszállítást és számlázást a „Hangya” központ végzi A szállított áru ellenértékének 20 százalékát folyó évi szeptember 30-ig, 40 százalékát pedig 1941 szeptember 30-ig, utolsó részletét pedig 1942 szeptember 30-ig kell a számlához csatolt postai befizető lap felhasználásával kiegyenlíteni.

A további feltételek szerint a csomagolást önköltségi áron számlázza a Hangya és husz pengőnél kisebb rendelés nem adható fel.

Az **O. A. G.** üvegtartályos permetezőről és porfúvóról kérjen azonnal díjtalan ismertetőt otrokotsi-Adorfán Géza, mechanikai laboratóriumától, Bpest, Rákóczi-ut 40. Telefon: 33-86-42.

ASSZONYROVAT

Önellátás — takarékoság

Régen csaknem mindent, amire a családnak szüksége volt, házilag állítottak elő s az önellátásra irányuló munkában a leánynak, asszonynak r. indig jelentékeny szerepe volt. A család élelemszükségletét ellátta a konyhakert, baromfiudvar, egy-két hizó, a fehérenmü, ág- és asztalnémmüre valót otthon fonták, szótték, a ruhákat maguk varrták, a harisnyákat, kesztyűket házilag kötötték s ugyancsak házilag készítették a szappant, illatszereket is. Ilyen módon sikerült a kiadásokat lehető legkevesebbre csökkentve, a család vagyonszódását előmozdítani.

A mai háborus időkben a takarékoságnak fokozott jelentősége van. Ilyenkor nemcsak a pénzzel, hanem az áruval és mindennemű nyersanyaggal is takarékoskodni kell, mert a szűles néprétegek foglalkoztatása, élelmezése, ruházatának és téli fűtőanyagának megszerzése nagyrészt attól függ, hogy helyesen gazdálkodunk-e a nyersanyagokkal? Minden pocékolás, vagy a nyersanyagok könnyelmű eldobálása veszteséget jelent az ország számára is és gyengíti az ország ellenállóképességét. Minden háziasszony gondosan ügyeljen tehát, nehogy bármilyen kevés is elveszzen a kezén. Minél takarékosabb a háziasszony és minél ügyesebben osztja be a háztartásában felhasznált árukat és anyagokat (élelmiszert, tüzelőanyag, cérna, pamutfonal, csomagolópapíros, zsineg, szappan) annál kevésbbé érezhetők a háborus időkkel együttjáró korlátozások, amelyeket a kormány az ország magasabb érdekeinek védelmére kénytelen fogadtatítani.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Vegyes egytál. A főzéshez előkészített fél kg juhcombot vagy lapockát felszeleteljük és vékonyan kiverjük. Besózzuk, zsírban erős lángon mindkét oldalát pirosra sütjük. Zománcos lábost vagy tűzálló tálat zsírral kikentünk. Közben tisztított sárgarépat, leforrázott kelkáposztát metéltre vágunk és hozzákeverünk külön lábosban fonyasztott hagymát, majd megtisztított, karikára vágott burgonyát. Ebből az összekevert zöldségből a tál aljára helyezünk egy sort, befedjük hussal és ezt addig ismétjük, míg az anyag tart. Legfelül zöldség legyen. Izesítjük kevés borssal, sóval és felengetjük annyi vízzel, mint maga az anyag magassága. Lefedve, sütőben addig pároljuk, míg a vizet elfőtte és a hús meg a zöldség puha lett.

Káposztás palacsinta. 30 dkg liszt, 2 tojás, só és kevés tejjel sűrű palacsintát készítünk. Ha szép sima, belekeverünk előzőleg megpirított és kihűtött káposztát. 1/2 kg káposztát megreszelünk, besózzuk és 4 dkg zsírban világosbarnára pirítjuk. Palacsintasütőben forró zsírban kétfokvastagságú palacsintákat sütünk és összegöngyölve, forrón tálljuk.

Juhturós derelye. 30 deka grizes lisztből egy tojással jó kemény tésztát gyuruk és lisztezés nélkül kétfokvastagra nyújtjuk. 20 dkg juhturót összekeverünk 10 dkg főtt, áttört burgonyával és ebből a tészta egyik felére egyenlő távolságokban halmokat rakunk. A tészta másik felét ráhajtva, a halmokat körülnyomkodjuk, majd derelyevággal egyenlő kockákra vágjuk. Sózott, forró vízben kifőzzük, meleg vízbe szedjük és forró zsírba tesszük. Tálaláskor apróra vágott, iveresre sült szolonnakockákkal hintjük meg.

Az ezüstkalászos gazdátanfolyamokra igen nagy szükség van!

Azon kezdem, hogy — mint csanádmezei lakos — 1935-ben felszólítást kaptam a Dunántulról, melyben Vörös Vince aranykalászos gazda barátom arra kért: írjak a faluról! Persze, Vörös Vince könyvet szerkesztett a falusi írásokból és — mit tagadjam — ámulva néztem, hogy a könyv írói tulnyomó részben arany- és ezüstkalászos gazdák és dunántuliak! És fogalmam se volt, hogy mit jelentenek ezek a kalászosok. Persze most, amikor a kormányzat jóvólta Csanádmezeire is kiterjedt és így lehetővé tette az ezüstkalászos tanfolyamok hallgatását, nagyokat bölintve kell elismernem és tudnom a dunántuli gazdák erkölcsi erejét, sikerét és céltudatosságát, ami után csakis azt állapíthatjuk meg, hogy

az ezüstkalászos tanfolyamok további tartására szükség van!

Ugyanis ezek a háromhónapos téli tanfolyamok minden fiatal gazdának olyan átképzést nyújtanak, amely nemcsak a gazdálkodás legújabb tudnivalóit adja, hanem a közigazgatás tekervényeiben is eligazít. Tehát elmondhatjuk, hogy a felsőbb iskolát nem járt gazdának olyan végzettség ad, mellyel egyenesebben, határozottabban, vagyis — röviden szólva — több látóképességgel járhat az élet rögei közt!

Csak a mult hetekben történt, hogy

a pesti Vigadóban, a már említett barátom, Vörös Vince, azzal állt elő, hogy megszervezik az Arany- és Ezüstkalászos Gazdák Országos Egyesületét.

Vörös Vince mondta, hát — ösmerve dunántuli barátaimat — leszögezem, hogy meg is tesszik! Sajnálivaló csak azon lesz, aki ennek az Egyesületnek nem lehet tagja, mert az Egyesületbe tömörült arany- és ezüstkalászos gazdák bizonyára minden néven nevezendő tekintetben érezetnie fogják erejüket és letaposásuk mindazokat, akik ezentúl is mosolyogva legyintenek a tanfolyamok látogatására. Persze, ennek az akadálynak a kiküszöbölésére is meg van a mód, csak olyan komolyan kell venni, mint ahogy a kormányzat elősegíti s ahogy a mai életkiváncsok diktálja!

Utóvégre olyan sodrásba került a világ, amelyikben mindenkinek tudni, tudni és harmadszor is tudni kell!

Három hónap nem a világ s a tél folyamán ismét mód adódik a tanfolyamok látogatására, amely tanfolyam nemcsak szórakozást, nemcsak tudást, hanem minden életbevágó végzettséget is nyújt a hallgatóknak. Sokasodjék hát az ezüstkalászosok táborára.

Asztalos P. Kélmán
csanádpalotai ezüstkalászos gazda.

Falu-Gazdaszövetség

Járási értekezlet Párkányánán

Az elmúlt napokban Zsiga János dr. járási főszolgabíró vezetése mellett népes tiszti értekezlet volt Párkányánán, melyen az összes községek vezető jegyzői és orvosai vettek részt. A Falu-Gazdaszövetséget Szekeres László dr. igazgató képviselte. A főszolgabíró hazafias szavai után a jegyzői értekezlet letárgyalta a Szövetség összes időszaki kérdéseit, melyeknek célja a falu gazdasági és társadalmi életének előbbrevitele. Zsiga János dr. főszolgabíró indítványára az összes községek vezetői egyhangulag kimondták, hogy minden erővel támogatják a Szövetség munkásságát, amelyet a huszéves cseh megszállás idején csak hírből ismertek.

A tokaji Falu-Gazdaszövetség alelnökének kitiintetése

A tokaji fiókszövetség alelnökét, Cziffer Jenőt, a Kormányzó Ur kormánytanácsosi címmel tüntette ki azért a buzgó, odaadó, áldozatos és önzetlen munkásságáért, amelyet az ottani kizsádos és mezőgazdasági napszámok érdekében kifejtett a fiókszövetség keretén belül. A kormányzó kézirata átadása ünnepélyes formák között folyt le a fiókszövetség kulturházában. Az ünnepség Fehér Andor főszolgabíró hazafias szavaival kezdődött, majd Fáy István hosszabb mélyenszántó beszédében méltatta a kitiintetett munkásságát. Azután a község vezetősége és a többi helybeli egyesületek üdvözölték Cziffer Jenőt. A Falu-Gazdaszövetség központja nevében Szekeres László igazgató nyújtotta át a Szö-

vetség diszoklevelet, mellyel Cziffer Jenő huszesztendő törhetetlen ügybuzgóságát méltányolta a Szövetség vezetősége. Piukovich József, a kerület országgyűlési képviselője, majd a katonaság vezetője és különféle egyesületek szözlottak ezután, majd Fehér Andorné igazi magyaros szívből jövő szavakkal a tokaji asszonyok nevében köszöntötte Cziffer Jenőt. A diszokgyűlés közönsége, amely zsufolásmig megtöltötte a kulturház nagytermét, a Himmusz eléneklésével zárta be a minden tekintetben gyönyörűen sikerült ünnepséget.

MUNKAKERESLET

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth-Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági cselédek és munkások keresnek munkaalkalmakat:

Kun Lajos és 60 társa 6 havi summas munkára ajánkozik. Cim: Kun Lajos, Hajdunánás, Hajdu-ut 52. sz. — **Balási János és társai** bármilyen mezőgazdasági munkára elszereződnek. Érdeklődők írjanak Balási János címére. Furta, Bihar m. — **Seregély István** (Kiskunlacháza) éves cselédnek elszereződne; nős, két gyermeke van. — **Gyermán Mihály** (Kispest, Rákóczi-ut 95.) mezőgazdasági idénymunkát vállal; 41 éves nős. — **Tóth István** (Kispest, Rákóczi-ut 95.) mezőgazdasági idénymunkára ajánkozik; 28 éves nőtlén. — **Gyermán József** (Kispest, Rákóczi-ut 95.) mezőgazdasági idénymunkát vállal; 46 éves. — **Potornai József**, 19 éves, szakiskolát végzett gazda, tiszaiagr lakos (Batthyány-ut 21.) gazdasági gyakornoki állást keres. — **Szabolcs vármegye területén még mintegy 1500 férfi és nő mezőgazdasági munkás van** megfelelő munkaalkalom nélkül, akik hajlandók az ország bármelyik részén munkát vállalni. Közvetítésüket az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda intézi.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

GAZDAÉLET

Az Országos Mezőgazdasági Kamara visszaállítja Talajtani Intézetét. A talajerőfenntartás a magyar mezőgazdaság egyik legfontosabb problémája. Ezért az Országos Mezőgazdasági Kamara elhatározta, hogy visszaállítja a két évvel ezelőtt beszüntetett Talajtani Intézetét. A Talajtani Intézet június 1-ével kezd meg működését és vezetője Kreybig Lajos dr., a Központi Talajjavító Bizottság elnöke lesz.

Kamillaszüret az Alföldön. Szemléltető és tanulmányos kiránduláson mutatta be a Hangya igazgatósága a központ mellett működő Értékesítési Tanács tagjainak és egyéb meghívott vendégeinek a kamilla szedését, beváltását s mindazokat a további eljárásokat, amelyek a kamillát kivitelre alkalmassá teszik. Érdekes eseménye volt a szemleutnak a Hangya több műszáritó telepe közül ilyen korszerű tüzem bemutatása, ahol a kamilla szakszertü szárítása folyik. Ez a két telep a szeghalmi és vásárhelykúti ahol a vendégek érdeklődéssel látták a többszáz munkásnő és munkás serény tevékenységét és azt, hogyan lesz a kezelés során a kis virágból devizaszerző exportcikk.

Dohánytermelők gyűlése. Május 17-én tartották a dohánytermelők az OMGE dohánytermelési bizottságának keretében ebben az évben első gyűlésüket. Toldy Miklós titkár hangsúlyozta, hogy a termelők és dohánykertészek egyik legégetőbb problémájának a dohánybeváltási árak rendezésének kérdését a bizottság külön gyűlés keretében fogja majd arra alkalmas időpontban tárgyalni, Fabriczius Endre OMGE h. igazgató, majd Eszenyi Jenő felszólalásai során rámutattak arra, hogy a dohánybeváltási áraknak a rendezése a magyar dohánytermelés fennmaradása érdekében, tehát az államkincstár szempontjából, valamint a dohánykertészek nehéz helyzetére való tekintettel is kívánatos és kérték a pénzügyminisztert, hogy ezt a termelői kívánságot már most vegye fontolóra.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete közgyűlése

A Gazdák Biztosító Szövetkezete most tartotta évi rendes közgyűlését Vay László báró titkos tanácsos elnöklésével. A közgyűlés elé terjesztett évi jelentés a szövetkezet rendkívül kedvező eredményeiről számol be. A szövetkezet összes díjbevétele 13 millió 367.000 P volt, az előző évi 10,532.000 P-vel szemben, az emelkedés 2,835.000 P. Károk címén 1 millió 332.000 P-vel többet fizetett ki a szövetkezet, mint az előző esztendőben. Az alaptőke és az összes tartalékok összege 24,527.000 P, az 1938. évi 14,428.000 P-vel szemben, az emelkedés tehát 10,099.000 P. Az 1939. évi üzletév kimutatott nyeresége 213.805.30 P. Mindezek a kimagasló eredmények elsősorban Láng József vezérigazgató nevéhez fűződnek, aki kitünő tisztviselői karával immár több mint három évtizede vezet a szövetkezetet.

Májusi hó Olaszországban. Május 18-ika körül Észak-Olaszország különböző vidékein pusztító zivatarkok után erősen csökkent a hőmérséklet. Genova környékén hó esett, amely a hegyeken a 40 centiméteres magasságot is elérte. Hóvihar tombolt a cuneoi hegyek fölött is. A hőmérséklet ott 20 fokról 3 fokra esett. Genovától nyugatra az Appenninetek majdnem végig hó borítja.

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!
Péti só 17%, Mészsalétrom 15.5%, Kénvasammoniak 20.5%, Mésznitrogén 19-21% nitrogén tartalommal!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár RT.
Bpest, V., Nádor-u. 21. Telefon 1-285-99; 1-142-57.

GAZDATUDOMÁNY

A palánták ültetésének szabályai

1. Kiültetésre legjobb a fiatal, erőteljes, ép levézetű és dus gyökéretű palánta, melynek gyökereihez sok föld tapadt. Nem jó a megnyult és vékony gyökéretű vagy a megfásodott palánta.

2. A földből kivett palánta az ültetésig ne hervadjon el; ezért egyszerre keveset emeljünk ki a palántaágyból vagy legalább árnyékoljuk be.

3. A palántázandó földet apróra ássuk fel, egyengessük el és nedvesítsük meg. Rögös talajban sok palánta nem fog megeredni, mert a gyökerek légürben lógnak és elszáradnak.

4. A palántákat csak 1—2 centiméterrel ültessük mélyebben, mint ahogy ezek a palántaágyban voltak.

5. A gyökerek az ültetőlyukban mindig lefelé lógnak; az összenyomott, visszagyúrt gyökerű palánták csak sinylődnek.

6. Ne szorítsuk túlerősen a földet a palánta gyökereihez akkor, ha a talaj agyag, mert így kiszáradás után kökeménnyé válik.

7. Ültetés után bőven locsoljuk meg a palántákat, hogy finom földmorzsák (iszap) rakódjék gyökereik közé. Ne túlmagasról essen a víz a palántára, mert akkor a föld elmosódik a gyökerekről s így ezek a levegőben maradnak.

A lenyirt gyapju kezelése

A lenyirt bundákat zsákolás előtt — tarlós felülettel kifelé göngyölve — engedjük szellős magtárban vagy pajtában, tiszta deszkára rakva kiszáradni, mert a nedvesen zsákoló gyapju bemelegszik, megsárgul, rugalmasságát és erejét elveszti. A kereskedő csak belemarkol a zsákba s máris megállapítja, hogy a kellő száritás elmaradt és azonnal 5—10 százalékkal alacsonyabb árat ígér a gyapjuért. A száritás tartama függ a gyapju eredeti nedvességi fokától, a levegő páratartalmától és hőmérsékletétől, végül a száritóhelyiség légiáratosságától. Az átlagos nedvességű bundáknak száraz időjárás mellett 1—2, esős idő esetén 2—3 napi száritás szükséges.

Ha már a bundák kellőleg kiszáradtak, akkor következnek a zsákolás. A zsákokat ne tömjük túl. Egy telt gyapjuzsák sulya 100 kg legyen. Ha a zsákba 110—130—150 kg-ot tömjünk bele, akkor a gyapju megfűled, megsárgul. A gyapjut tehát nem szabad beletiporni a zsákokba. Gyömöszölni, vagyis erősebben benyomkodni csak a háton mosott gyapjut szabad.

A megtömött zsákokon tüntessük fel, hogy milyen gyapjuféleséget tartalmaznak, így a gyapjut A (anya), K (kos), Ü (ürü), T (toklyó), B (bárány), a hulladékot FH (fehér hulladék), SH (sárga hulladék), TAK (takarmányos), KH (kézmosta hulladék) betűkkel jelöljük.

Az év folyamán leölt juhokról nyírt, u. n. bőrgyapjut, továbbá a hizott ürük — rendszerint rövidebb és zsirosabb — gyapját, végül az esetleges szines (fekete, barna) gyapjut külön-külön zsákolva kell eladásra küldeni. Mig ugyanis az előbb felsorolt hulladékért, ha ezeknek mennyisége a szingyapjunak 8 százalékát nem haladja meg, a vevő

a szingyapju árát fizeti meg, (mert ezeknek beleértésével ajánl árat), addig a bőrgyapju, dögyapju, hizott ürügypju, szines gyapju mindig külön alku tárgya.

A megtöltött, megjelölt és bevarrt bálákat 2 hétig úgy helyezük szellős raktárba, hogy a levegő minden zsákot köröskörül érjen. Csak két hét elteltével szabad őket 5—6-os rétegben egymásra rakni.

Általános gyümölcsstermesztés. (Irta: Bernicei Kmoskó Sándor, pomológus, gyümölcsstermesztő.) A mű szerzője a magyar gyümölcsstermesztés régi gyakorlati előharcosa. Széles körökben elterjedt könyvének ez a III. lényegesen bővített kiadása, amelyben könnyen érthető módon ismerteti a hazánkban sikerrel termesztendő minőségi gyümölcsfajokat a hasznos és korszerű újításokkal, a különböző fortélyok és leleményességek, valamint a helyi viszonyok figyelembevételének alkalmazásával. Részletesen tárgyalja a gyümölcsfák betegségeit s mindjárt hatásos védekezési módokat is ajánl saját gyakorlatából: jól bevált, házilag fillérekkel elkészíthető recepteket. A könyv minden sorából a gyakorlat világlík. E tekintetben nincs is párja a magyar szakirodalomban. Melegen és tisztán meggyőződéssel ajánljuk gazdatársaink figyelmébe. Hatalmas segítő társat nyerne vele a magyar gazdasági boldogulás elérésére. A könyv ára 8 pengő. *Lapunk olvasóinak 6 pengő.* Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Sertésenyésztés. Irta: Kertész Ferenc, a Husserstényesztők Országos Egyesületének igazgatója. A „Sertésenyésztés állategészségügyi vonatkozásai” című részt írta: Nyíródy István dr. gazdasági akadémiai tanár. (125 oldal, 58 képpel.) A magyar sertésenyésztési szakirodalom régen nélkülöz egy olyan kisebb terjedelmű munkát, amely a kisebb és kezdő tenyésztők részére is hozzáférhetővé teszi a sertés okszerű tenyésztését és hiztatását. A szerző elsősorban a gyakorlati szempontok figyelembevételével, könnyen érthető módon ismerteti a sertésenyésztés valamennyi fontos kérdését. Részletesen foglalkozik a Magyarországon tenyésztett sertésfajtákkal és a tenyésztendő fajta megválasztásával, a tenyésztőállatok kiválasztásával és a párosztatással. Különösen behatóan tárgyalja a takarmányozási kérdéseket, a hasas és szoptató kocák gondozásának, a malacok, süldők és tenyésztőállatok felnevelésének ismertetését, a hus- és zsír-hiztatást, a sertésistállót és berendezését és végül az értékesítést. A tenyésztési kérdésekről szóló fejezeteket egy külön állategészségügyi rész egészíti ki. A kitűnő könyv ára 4 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban a pénz és 20 fillér portóköltés előzetes beküldése mellett.

Több millió kerti palántát oszt ki a földművelésügyi minisztérium a Felvidéken

Ismeretes, hogy a visszacsatolt területek, de különösen Kárpátalja, rendkívül szegények voltak zöldfövelékekben, noha a felszabadult Felvidék, a Kárpátalján pedig a völgyi tájak kiválóan alkalmasak a kerti vetemények termelésére. Ennek a gazdasági üzemének kifejlesztésével állandó jellegű jövedelem biztosítható a nagyrészt szegénysorsú magyar, szlovák és rutén lakosságnak. Több millió palántát oszt szét évégből a földművelésügyi kormányzat. Elsősorban káposztát, kalarabét, karfiolt, paradicsomot, paprikát és salátát. A palánták árát a kistermelőknek nem kell megfizetniük, csupán nagyon kis részt szolgáltatnak be természetben a szegénygondozók, napközi otthonok s más szociális intézmények konyháik részére.

Igyunk Kneipp malátakávét!

Ezt Kneipp maga adta az emberiségnek

HIREK

Vers a mezőn

Adj, Uram Isten!
áldást a földre,
hogy elapadjon
minden bus lélek
keserű könnye.

Ne legyen sehol
a búzánk esett,
s jusson annak is,
aki egy árva
szemet se vetett!

Adj, Uram — végre! —
olyan szép nyarat,
amelyik nyáron
minden jó lélek
örömet arat! . . .

ASZTALOS P. KÁLMÁN
(Csanádpalota.)

Huszpengős jutalom a műszerkosár megtalálójának. A Meteorológiai Intézet május 20-ától 25-éig a magasabb légrétegek tanulmányozására légkörkutató műszereket bocsátott fel. A vesszőfonatu kosárban elhelyezett műszert körülbelül két méter átmérőjű gumigömb viszi fel a magasba. A gömb elpukkanása után a műszerkosár ejtőernyő segítségével ér földet. Az intézet kéri a megtalálót, hogy azonnal sürgönyözjön Meteor Budapest címre, a kosarat és a ballonalkatrészeket gondosan őrizze meg addig, amíg a visszaszállításra utasítást nem kap. Szigorúan tilos és büntetendő cselekmény az állami tulajdonú műszerkosár felbontása, mert a műszerek feljegyzési tönkremennek. Aki a műszert sértetlenül beszedte, az a husz pengő jutalomban részesül és költségei megtérülnek.

Országzászlóavatások felszabadult községekben. Az Ereklýés Országzászló Nagybizottsága több országzászlót avatott fel. A felszabadult Pelsőcardó községnek a kabai leventék ajándékoztak zászlót. Sajó-lénártfalva új országzászlóját a község régi tanítócsaládjának nevében Mares Géza kecskeméti árvaházi igazgató adományozta. Alacska borsodmegyei község országzászlóját a felszabadult Nemesradnót község lakossága ajándékozta. Az országzászlókat Végh Mihály és Csemiczky Ödön, az ereklýés nagybizottság tanácsstajjai avatták fel.

Fűszerezünk bors helyett erős paprikával! A tengerentúli bors szállítása és beszerezhetősége mindinkább nagyobb nehézségekbe ütközik s az utóbbi időben tapasztalhatjuk, hogy nem áll korlátlan mennyiség a fogyasztás rendelkezésére. Magyarországon a tengerentúli bors teljes elmaradása sem okoz pótolhatatlan hiányt, mert van helyette kiváló fűszerpaprikánk elegendő mennyiségben. Aki a bors erős, csipős tulajdonságát szereti, az vásároljon erős magyar fűszerpaprikát, amely a borsnak a csipősségét is teljes mértékben pótolni tudja.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése május hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap kiadásában fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1.— P
Félévre	2.— P
Egész évre	4.— P

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-u. 24.

Megindultak a kassai és ungvári légijáratok. Május 20-án megindult a rendszeres légiforgalom a budapest—kassa—ungvári vonalon. A gépek vasárnap kivételével naponta közlekednek. Jegyárak: Budapest—Kassa 24 pengő, Budapest—Ungvár 30 pengő, Kassa—Ungvár 10 pengő. Menettérti jegyeknél 10 százalékos kedvezmény. Az árak repülőtérről repülőtérrig értendők. Kassai és ungvári taxiköltség személyenként 1 P.

Riadalom a hollandiai német zsidók körében. A hollandiai német emigránsok mintegy 25.000 főnyi taborában nagy volt a riadalom arra a hírre, hogy a németalföldi hadsereg felhagyott az ellenállással. Az emigránsok megostromolták az angol, belga, francia és amerikai konzulátusokat, hogy valami módot keressenek a menekülésre. Az amszterdami zsidó negyedekből menekülő családokat a hatóságok figyelmeztették, hogy forduljanak vissza, mert amennyi sincs hajó arra, hogy az emigránsokat Angliába szállítsák.

Csak két oldalon jelennek meg a francia lapok. A párisi sajtószakszervezet döntése következtében a párisi lapok 1940 május 21-étől kezdve két oldal terjedelemben jelennek meg. Az intézkedés célja a papírannyal való takarékoskodás és azoknak a szolgálatoznak a termentesítése, amelyek jelenleg kizárólag a nemzetvédelemmel foglalkoznak.

Hármasikrek születtek Erdélyben. A Bánffihunyad mellett Nyárszó községben Kulcsár Jánosnak háromikre született. A gyermekek életben maradtak, de az anya a szülésbe belehalt. A három kisgyermek együttvéve 4 kiló 80 deka sulyu.

A kutágas nehezéke eltörte egy bükkzsérci asszony nyakát. Lénárd Andrásné bükkzsérci asszony a gémeskutból vizet huzott. Közben a korhadó kutágas eltört, nehezéke Lénárdnéra esett s eltörte a nyakcsigolyáját. Az asszony a helyszínen meghalt.

Felrobbant a talált gránát. Uitz József budafoki gyárimunkás néhány nappal ezelőtt a mezőn régi gránátot talált és elhatározta, hogy széjjelszedi. Bicskájával kezdte fészegetni, de a gránát felrobbant és a jobbkeze fölött minden újat lezakította. A szerencsétlen munkás felszemére megvakult és súlyos sérüléseket szenvedett a hasán is. A mentők életveszélyes állapotban szállították a kórházba.

Ittas ember tűzhalála. Szekér István 57 éves ceglédi gazdálkodó pünkösdi másodnapján tanyáján ittas állapotban a pipára akart gyújtani. A pipa helyett ruháját gyújtotta meg s olyan súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy azokba néhány órai szenvedés után belehalt.

Négy fiut ütött le egy kidöntött fa. Fenyvesvölgy községben több 15—16 éves fiú az erdei úton fát ültetett. Néhány lépéssel távolabb munkások fát döntöttek. Egy hatalmas bükkfa a fát ültetéssel foglalkozó fiukra zuhant, köztük egyet halálra sújtott, hármat pedig súlyosan megsebesített.

Mátyás gazda: Mikor tegnap a vasuton jöttem, akkor az oldalam különösen fájni kezdett.

Orvos: Milyen tájt?
Mátyás gazda: Hát ugy, Cegléd és Kecskemét között.

Ketten veszednek.
— Most már megyek. Ostoba fráterrel nem tudok beszélni.
— Maradjon, én tudok.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet!

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, óa. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Május 26., vasárnap. Budapest szfv. ok. Monor oák. **Május 27., hétfő:** Budapest szfv. ok. Érsekvadkert oák. Esztergom oák. Fegyvernek oák. Hédervár oák. Kapuvár oák. Kunszentmiklós oák. Nagykőrös oák. Poroszló oák. Szegehalom oák. Zalaszántalás oák. — **Május 28., kedd.** Budapest szfv. ok. Esztergom oák. Páli oák. — **Május 29., szerda.** Abu oák. Bélapátfalva oák. Biharkeresztes oák. Budapest szfv. ok. Esztergom oák. Godisa oák. Újmalmosok oák. — **Május 30., csütörtök.** Budapest szfv. ok. Gyoma oák. (hasítottörmü áll.), Kapuvár há. Keszthely oák. Mád ok. Mélykut oák. Nyirbátor oák. Sarkad oák. — **Május 31., péntek.** Abony oák. Budapest szfv. ok. Gyoma oák. (lövésár). Sarkad oák. — **Junius 1., szombat.** Baja oák. Budapest szfv. ok. Gyoma ok. Lénárdaróc oák. Szentdienes oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határmagját közzétesztéssel által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. J. Nemesdéd: Levelére még február hó 28-án elküldtük válaszukat. Kérjük ismételve meg kérdéseit, hogy újból válaszolhassunk. — **R. L., Gölle:** Előfizetése 1939 november 30-án járt le. Csekklapot küldtünk.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István
tűzoltószergyára
Gyár és iroda:
Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Községi Jegyző Urak!
Légoltalmi költségvetés összeállítására előtt kérjen ajánlatot a **VICO első-előtű-papír** és a **Tapsonyi Rapid első-tűtű lámpabúra** egyedüli készítőjétől: **COMPACTOR**
Budapest, IV., Magyar-utca 27

FLAMEX
hatóságilag engedélyezett
fa-lángmentesítő anyagra
kérjen ajánlatot.
„FLAMEX” fa-, textil-impregnáló és műszaki Kft.
Budapest, VI., Horn Ede-utca 5.
Telefon: 316-069.

Mindenfajta légoltalmi és ipari
kötszerek, orvosi műszerek, segély-felszerelések
és a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet által felhívásig és engedélyezett
MENTŐSZEKRENYEK
gyártónál:
Schoffola Ernő
gyáros és nagykereskedő
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.

Községek részére szükséges összes **légoltalmi és gázvédelmi felszerelések**
Tűzoltó személyi és szakcikkek, oktató eszközök. Hóni légvédelmi korszerű falitábla stb. stb.
Szalay és Társa Rt.
lég- és gázvédelmi műszaki szaküzlet
Bpest, V., Alkotmány-u. 12. Tel. 111-715

ÜZENETEK MUNKÁSTESTVÉREINKNEK

Gajdics Péter. Egyek: Volt német munkaadójának címét megkaptuk, illetékes helyre juttatjuk kérését. — **Szekerer Pál, Nagyszénás:** Az Országos Központi Hitelszövetkezet ügyükben volt német munkaadójuknak lrt. — **Farsang Antal és társai, Szentés:** Nem érkezett semmi; az Országos Központi Hitelszövetkezet azonban német munkaadójuknak sürgető levelet küldött. — **Sikerer Styir Mihály, Gyula:** Sajnos, későn fordul hozzánk reklamációjával. Mikor a munkások Németországból hazajöttek, megszünt a *Transdanubiával* a kapcsolat is. Kizárólag a *Transdanubia* intézte a szalonna és élelmiszerek elosztását, a megrendelő jegyzék is odakerült és most már nagyon késő megkeresni és utánaajárni a reklamációnak. Felajánlásáért, hogy a szalonnáért befizetett összeget az árvízkarosultaknak juttatja, díszért illeti, de mint előbb írtam, nem hiszünk, hogy utánaajárásunk eredményes lenne, mivel lehetséges, hogy ilyen hosszú idő után elkallódott a jegyzék és sokáig tartana a sokezer név közül egynek a kikeresése.

TALÁLJA KI!

PÓTLÓREJTVÉNY

. át	. ap
. s	. lol
. em	. ap
. röm	. ár
. út	. rat

A *Találja ki!* megfejtését a 24-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra ltr megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tíz napon belül*. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszünk figyelembe. Jutalom: *néhány értékes könyv*. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőtáborunk tagjai és előfizetési díjhatárukuk nincs.

A 18-ik számban közölt *Találja ki!* helyes megfejtése:

MÁJUSFA

Beküldte *harminchárom* olvasóink. Jutalomkönyvet küldtünk: **Valkai István (Maglóda)** és **Molnár Péter (Kassa)** előfizetőinknek.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 45 fillér; kétkoronás 90 fillér; ötkoronás 2 pengő 25 fillér; régi egyforintos 1 pengő 15 fillér.
14 karátos törtarany grammonként 5 pengő 70 fillér.

SPORTHIREK

A *budapesti magyar-román válogatott* labdarugó mérkőzésen igen nehezen alakult ki a 2:0 arányu magyar győzelem. Csak a második félidő közepén tudta megszerezni **Sárosi dr.** sarokrugást követő fejessel az első gólt, amelyet néhány perc múlva **Gyetvaié** követett.

Az előjátékban a magyar ifjúsági válogatott 1:0 arányban győzött. Bukarestben a „B” csapatok mérkőzésén a román együttes javára 5:0 arányban dönt el a játék.

A *főiskolai tornász bajnokságban* a TFSC csapata győzött. Egyénileg első: **Várkői**.

A *kerékpáros szövetség váltóversenyét*, négyszer 50 km-es távon a NMTK csapata (Kaczián—Droba—Gyurkovich—Erős) nyerte meg. Ideje 6 ó 3 p 30 mp. Második és harmadik a **Törekvés**.

A **Hősök** emlékversenyének törvívását **Maszlaj** százados, a HTVK tagja nyerte meg.

Magyar résztvevővel rendezték meg Münchenben a városfutást 25 km-es távon. Az olasz **Constantino** győzött. A magyar **Kiss** negyedik lett, de csak 1 perc 40 mp-cel maradt el a győztes mögött.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, V. 26.:

8: Ébresztő, Szózat, hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kat., 11.15: Ev. istentisztelet. 12:20: Időjelző, időjárás. 12.30: Hangversenyzenekar. 13: Rádió-kronika. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: „**Időszerű gazdasági tanácsadó.**” 15.45: Katonazene. 16.30: Közművelődési előadás: „**Az alföldi futóhomok.**” 17: Hírek. 17.15: Szalonötös. 17.35: Előadás: 17.55: Regőcsoport. 18.20: Előadás. 18.45: Labdarugómérkőzés közvetítése. 19.15: Hírek. 19.25: Cigányzene. 20: Katonadalok. 21: „**A költő és a halál.**” **Herczeg Ferenc** drámája. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Hanglemezek. 23.20: Cigányzene.

HÉTFŐ, V. 27.:

12.10: Táncezen. 13.30: Beszkárzenekar. 16.15: Diákféltóra. 17.15: Magyar nóták. 17.55: Előadás. 18.15: Szalonzene. 19.25: Eszt népdalok. 19.45: Előadás. 20.20: Operaházi zenekar. 22.10: Cigányzene. 23.25: Táncelemek.

KEDD, V. 28.:

12.10: Hegedű. 12.55: „**Éneklő ifjú-ság.**” 13.30: Cigányzene. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Ezalonzene. 18.05: Mikszáth-személyvények. 18.30: Cigányzene. 19.25: Előadás. 20.10: „**Kéz-fogó.**” Népszimfű. 22.10: Jazz. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, V. 29.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Katonazene. 16.10: Gyermekeklutató. 17.15: Zongora. 17.40: Előadás. 18.10: Cigányzene. 18.40: Rádió a rádióról. 19.30: Operaházi előadás. „**Tosca.**” **Cigna Gina vendégfelléptével.** 20.20: Kültügyi nevezdóra. 21.20: Hírek. 22.25: Hanglemezek. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, V. 30.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Szalonzene. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Néprajzi hanglemezek. 17.40: Előadás. 18.10: Spanyol hanglemezek. 18.45: **Méhészeti időszerű tanácsadó.** 19.25: Mellezenekar. 19.45: „**Helyszíni séta** a londoni kikötőben.” Hangfelvétel. 20.45: Versek. 21.15: Ének. 22.10: Cigányzene. 23.25: Hanglemezek.

PÉNTEK, V. 31.:

12.10: Postászenekar. 13.30: Táncezenekar. 16.15: Diákféltóra. 17.15: Cigányzene. 17.45: Esperantó előadás. 18.15: Szalonzene. 19.25: Közvetítés a pannonthalmi apátságából. 20.10: Hangversenyzenekar. 22.10: Táncelemek. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, VI. 1.:

12.10: A szegedi Ipari Vásár megnyitása. 12.55: A mezőtúri ref. gimn. énekkara. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Mesék. 17.15: Ének. 17.45: Előadás. 18.15: Cigányzene. 18.55: Előadás a labdarugásról. 19.25: Tarka est. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

Budapest II. Kedden V. 28-án 19.25 órakor és szombaton VI. 1-én 18.45 órakor: Mezőgazdasági féltóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. *Buza:* tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejemgyell, dunántúli és kiskalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. *Rozs:* pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05. *Sörárpa:* kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85. *Takarmányárpa:* Ia 65—66 kg-os 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35. *Zab:* középminőségű 20.90—21.15. *Kukorica:* tiszántúli állomásról 22.25—22.35.

Magpiac. Lucernamag, nyers, arankás 220—245, fehérbárcás 290—300, lóheremag, nyers, arankás 160—180, olomzárólt 225—230, bitorheremag 95—107, szőszög-bükköny 58—68, tavaszi bükköny 40—44, köles fehér 42—46, vörös 38—40, csillagfürt fehér, laposmagvu 22.50—23.50, Viktória-borsó, sterilizált 57—61, expressz-

borsó, sterilizált 48—52, lencse, nagy, sterilizált 36—47, közép, sterilizált 27—38, kicsi, sterilizált 23—26, dunai szokványbáb 30.50—31.25, gömbölyű-fürjbab 33—35, kék mák 160—165 P mm-ként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, répcepogácsa 16.50, szárított répászélet 12.60, rozskorpa 14.50, melasz 10, halliszt 45 pengő mm-ként.

Takarmány. Rétiszéna Ia 10—10.20, Iia 8—9.60, IIIa 6—7.25, lucernaszéna 12—12.20, buzaszalma 4.10 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, tarka Ia 77—82, Iia 66—76, IIIa 50—63, ökor, magyar Iia 60—88, IIIa 46, tarka Ia 97—101, Iia 70—94, IIIa 50—69, tehén, magyar Iia 64—77, IIIa 58, tarka Ia 85—97, Iia 64—84, IIIa 46—63, bivaly, növendék 55—88, kicsontozni való 26—45 fillér kg-ként, élősúlyban.

Borju. Ia 106—112, Iia 90—105, IIIa 56—88 fillér kg-ként, élősúlyban.

Tenyészmárhák és jármosókrök. Ia bel-földi jármosókrök és beállítani való tinó tarka, 500—650 kg-os 76—82, 500—580 kg-os 72—78, fehér 76—82, 1½ éves üsző 70—75, 1½ éves tinó 70—75, fiatal friss fejős tehén 85—95 fillér kg-ként, élősúlyban.

Sertés. Ia szedett 134, angol tökesertes 136, Ia angol sonkasüldő 122—134 fillér kilónként.

Lövésár. Igás kocsi, nehéz nyugati fajta 560—850, könnyű nyugati fajta 400—630, számár 35, alárendelt minőségű 16 85—380, vágó 16 50—285 P darabonként.

Baromfi és tojás: Élő baromfi: Tyúk 300—500, csirke, ujdonság: 180—300, sütni való 200—350, ruca 180—200 kg-ja, lud, ujdonság 210—240 kg-ja, pulyka 130—160 kg-ja. Leölt baromfi: Tyúk 200—260, csirke, ujdonság 510—600, rántani való 260—320, ruca, hizott 210—280, lud hizott 180—250 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 9—11, főzhetőjás 8—9, apró 8—9 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgarépa, új 50—60, kevert zöldség 180—240, kalarábé 16—40, karfiol 170—200, vöröshagyma, makói 16—18, fejessaláta 8—30, tömött csiperkegomba 240—320, szegfűgomba 160—200, uborka 160—240, zöldpaprika, apró hegyes 6—20, nagy, tölteni való 40—60, tök, főző 350—450, zöldbab 600—800, zöldborsó, hüvelyen 110—160, spárga, vastagszáru 100—170, középszerű 48—72, pára, tisztított 48—72 fillér kg-ként. Hónaposrétek csomónként 6—24 fillér.

Gyümölcs. Alma 100—170, cseresznye, külföldi 300—320, szamóca 600—650, sárgadinnye, számoça 800, közméte 60—70, dióbel 340—370 fillér kg-ként.

Borpiac. A borpiac országsszerte üzlettelen. A borárak nem változtak.

Szesz. A szeszgyedáruságnál az összes szeszféleségekben a forgalom a rendes keretek között mozgott.

Gyümölcspálinka. Az új gyümölcspálinkaárak jegyzése a következő: *törkölypálinka* 4.80—4.90, *seprőpálinka* 4.80—4.90, *szilvórium* 5.10—5.20, *barackpálinka* minőség szerint 7.10—7.50, *borpárlat*, *magasfoku* 6.70—6.80, *alacsonyfoku* 6.40—6.50, *avinálási céltokra* 3.75—3.80 pengő (10.000 literfokonként III. táblázat szerint + forgalmi adó).

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett
Rákoshgyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ**
Budapest, VII. Dohány-utca 84. II. sz. 2/a
Árak: Demijonnal az Budapest
4 6 8 10 15 20
4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Új és használt írógépek!

Régiek becsereleése. **UJAK** 24 havi részletre is.
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.